

Μουσείο
Φυσικής
Ιστορίας
Κρήτης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

26-30 Ιουνίου 2026

Σφήκα & Μάλι-Μάδι

Δυτική Μακεδονία

Χορηγός Αποστολής

 ANEK LINES

Η ετήσια εκπαιδευτική αποστολή του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης και του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης πραγματοποιήθηκε φέτος, από τις 26 έως τις 30 Ιουνίου, στους ορεινούς όγκους Μάλι-Μάδι και Σφήκα, στη Δυτική Μακεδονία. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από δάση οξιάς και βελανιδιάς, ρέματα, εκτεταμένα υποαλπικά λιβάδια και λίμνες, ασβεστολιθικούς σχηματισμούς κ.ά. Το μωσαϊκό αυτό διαφορετικών ενδιαιτημάτων φιλοξενεί πλούσια χλωρίδα και πανίδα, οι οποίες παραμένουν σχετικά λίγο μελετημένες, λόγω της απομακρυσμένης θέσης και της δύσκολης πρόσβασης στην περιοχή.

Η αποστολή υλοποιείται στο πλαίσιο του μαθήματος «Πανίδα Ελλάδας», το οποίο διδάσκεται στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, και περιλαμβάνει την εκπαίδευση των φοιτητών στην έρευνα και στη συλλογή δεδομένων στο πεδίο, καθώς και την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων σχετικά με τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές εκπαιδεύονται στη συλλογή, την αναγνώριση, την καταγραφή, τη σωστή αποθήκευση και τη συντήρηση των δειγμάτων, αποκτώντας δεξιότητες που δύσκολα μπορούν να μεταδοθούν αποκλειστικά μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας.

Εικόνα 1 (εξώφυλλο): Σφήκα & Μάλι-Μάδι, Δυτική Μακεδονία

Ταυτόχρονα, τα επιστημονικά δεδομένα και τα δείγματα που συλλέγονται, εντάσσονται στις Συλλογές του Μουσείου, οι οποίες αποτελούν πολύτιμη επιστημονική υποδομή για τη μελέτη της ελληνικής βιοποικιλότητας και την προστασία της φυσικής κληρονομιάς της χώρας.

Η σταθερή στήριξη της ANEK Lines, μέσω της ετήσιας χορηγίας των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων στην ομάδα του ΜΦΙΚ, συμβάλλει ουσιαστικά στην πραγματοποίηση της επιστημονικής αποστολής, και στηρίζει τη νέα γενιά επιστημόνων, την έρευνα και τη μακροχρόνια προσπάθεια καταγραφής και παρακολούθησης της ελληνικής βιοποικιλότητας.

Ευχαριστούμε θερμά την ANEK Lines για τη συνεχή και πολύτιμη υποστήριξή της και ευχόμαστε η συνεργασία αυτή να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, με την ίδια συνέπεια και το ίδιο αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

Ευχαριστίες, τέλος, οφείλουμε και στον πρόεδρο του Βατοχωρίου κ. Β. Κέντρο, ο οποίος διέθεσε το κτήριο του παλιού Δημοτικού Σχολείου (εικόνα 2) για τη φιλοξενία της ομάδας, αλλά και στα στελέχη της Εταιρείας Προστασίας Πρεσπών, Ζένια Αναστασιάδου και Νίκο Τσίλη.

Εικόνα 2: Μάθημα για τις δειγματοληπτικές μεθόδους συλλογής πανιδικών δεδομένων, έξω από το δημοτικό σχολείο Βατοχωρίου που φιλοξένησε την ομάδα της αποστολής.

Εικόνα 3:
Δειγματοληψία σε λιβάδι στην αλπική ζώνη
του ορεινού όγκου της Σφήκας.

Εικόνα 4:
Προετοιμασία και προκαταρκτική αποθήκευση δειγμάτων
από τους επιστήμονες του ΜΦΙΚ για την μεταφορά
και την συντήρησή τους στις συλλογές του Μουσείου με σκοπό
την τελική επιστημονική αξιολόγηση τους.

Εικόνα 5:
Δειγματοληψία
σε ορεινό λιβάδι
δίπλα σε δασική έκταση
από την ομάδα
της αποστολής.

Εικόνα 6:
Τοποθέτηση παγίδων
για μικροθηλαστικά
κοντά σε εποχικό
υγρότοπο.

Εικόνα 7:
Καταγραφή
μορφολογικών
χαρακτήρων
Δασομυξού
(*Glis glis*)
από ερευνητές
του ΜΦΙΚ,
που συλλέχθηκαν
μέσω των παγίδων
και μάθημα
στους φοιτητές.

Εικόνα 8: Αναγνώριση και Καταγραφή
ορνιθοπανίδας με την μέθοδο της αναπαραγωγής
ηχητικών καλεσμάτων, για την συμπλήρωση
των δεδομένων παρουσίας ειδών σε ορεινούς
όγκους της Ελλάδας.

Εικόνα 9:
Πρωινή εξόρμηση με τους φοιτητές
για την εκπαίδευση στις μεθόδους
καταγραφής πτηνών και συλλογή
δεδομένων για την αλπική
ορνιθοπανίδα στην Σφήκα.

Εικόνα 10: Δειγματοληψία αμφιβίων
σε υγρότοπο στην αλπική ζώνη
του Μάλη-Μάδη.

Εικόνα 11:
Καταγραφή
ατόμων
του
Μακεδονικού
τρίτωνα
(*Triturus
macedonicus*).

Εικόνα 12:
Καταγραφή Χωματοφρυνου
(*Bufo bufo*)

Εικόνα 13:
Τοποθέτηση φυτών
στην πρέσα
για αποξήρανση
και δημιουργία
δειγμάτων
για την Συλλογή
Βοτανικής του ΜΦΙΚ.

Εικόνα 14: Μάθημα στους φοιτητές για την αναγνώριση και συλλογή μανιταριών, καθώς και στη σημασία του μυκηλίου για τη λειτουργία και την ισορροπία των δασικών οικοσυστημάτων.

Εικόνα 15:
Δειγματοληψία
Λεπιδόπτερων
και Οδοντόγναθων
με εντομολογική
απόχη.

Εικόνα 16:
Καταγραφή
του οδοντόγναθου
Libellula depressa

Εικόνα 17:
Καταγραφή πατημασιών
καφέ αρκούδας (*Ursus arktos*)

Εικόνα 18:
Εξέταση δείγματος
φυλλοστρωμνής
από φοιτητές και ερευνητές
του ΜΦΙΚ για την ευρεση
μικρών αρθροπόδων
και γαστερόποδων.

Εικόνα 19-20:
Καταγραφή και Συλλογή
σαπροξυλικών κολεοπτέρων
(εικ19. *Morimus asper* πάνω/
εικ20. *Plagionotus detritus* κάτω).

Εικόνα 21:
Καταγραφή και συλλογή
κοινής οχιάς (*Vipera ammodytes*)
στην περιοχή του ορεινού όγκου
«Μάλι Μάδι».

Εικόνα 22:
Σταθμός
δειγματοληψίας
σε υποαλπικό
οικοσύστημα
στον ορεινό
όγκο της Σφήκας.

